

- (3) Külföldi egyetemmel közösen lefolytatott fokozatszerzési eljárásban az EHBDT jóváhagyásával el lehet térni az eljárási rendtől, azonban a jelen szabályzatban – és a HBDT-k szakterületi kiegészítéseiben – rögzített fokozatszerzési követelményeket maradéktalanul teljesíteni kell.

IV. RÉSZ HABILITÁCIÓS ELJÁRÁSOK

16. Fejezet A habilitációs eljárás indítása

25. §

- (1) A habilitációs eljárás indítása iránti kérelmet a tudományág/művészeti ág szerint illetékes HBDT elnökének címezve kell benyújtani az illetékes Dékáni Hivatalba. A kérelemben meg kell jelölni a tudományterületet és a tudományágat/művészeti ágat, amelyben a pályázó a habilitációt kéri. Amennyiben ez nem esik egybe a pályázó doktori fokozatának területével, az eltérés indokát részletezni kell. Az eljárás során alkalmazott a Doktori Iskola által meghatározott nyomtatványok a Doktori Iskola honlapjáról érhetők el.
- (2) A kérelemnek tartalmaznia kell az alábbi szakmai anyagokat:
- a) A doktori fokozat (PhD, illetve DLA) megszerzése óta végzett tudományos, alkotó tevékenység eredményeinek tézisekben történő összefoglalása:
- Tudományos jellegű habilitáció* esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 10) publikációira épülnek. A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott publikációkat tézispontokhoz rendelve.
- Műszaki alkotással* történő pályázat esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 5) publikációira és/vagy válogatott (legfeljebb 10) műszaki alkotására épülnek. A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott publikációkat és alkotásokat tézispontokhoz rendelve.
- Művészeti habilitáció* esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 10), a tézispontokhoz rendelt alkotására és publikációira épülnek.
- b) Részletes tudományos/alkotói életrajz a 4. § (2) bekezdés c) pont szerinti közéleti tevékenység ismertetésével (ez kiegészíthető igazoló okiratokkal, illetve a közéleti tevékenységért kapott elismerések igazolásával).

c) A pályázó szakirodalmi munkásságának és a műveire történt független hivatkozásoknak a listája, kiemelve a "Web of Science" szerinti hivatkozásokat. A publikációs követelmények teljesítésének elbírálása a Magyar Tudományos Művek Tárába bevitt adatok alapján történik. Művészeti pályázat esetén hivatkozásnak minősül a pályázó alkotásáról rangos szakmai fórumon megjelent ismertetés.

d) A pályázó által hazai vagy külföldi egyetemen oktatott tárgyak adatainak megadása, a témavezetésével készült értekezések (TDK, diplomamunka, PhD, DLA) listája. A habilitáció feltétele legalább egy PhD (DLA) fokozatott szerzett doktorandusz témavezetői feladatainak ellátása. Ezen feltétel alól kiemelkedő eredményeket felmutató pályázó esetén HBDT javaslatra az EHBDT felmentést adhat.

e) A tananyagformáló készség bizonyítására a pályázó által írt tankönyv, jegyzet, oktatási segédlet, illetve szakkönyv, ezek hiányában egy később meghirdetendő tantárgy programjának, tanmenetének és jegyzete egy fejezetének részletes kidolgozása.

f) Három javaslat a habilitációs előadás témájára és nyilatkozat arról, hogy milyen nyelven kívánja az előadás idegen nyelvű összefoglalóját megtartani. A témák között szerepelhet az Egyetem nappali tagozatos tantárgyának megnevezése (a tanmenet és a habilitációs eljárás ütemezése alapján később kijelölendő előadással).

(3) A kérelemhez csatolni kell az alábbi mellékleteket (hitelesített másolat formájában):

a) egyetemi oklevél;

b) doktori (PhD vagy DLA) oklevél, vagy kandidátusi oklevél (külföldön szerzett tudományos fokozat esetén az egyenértékűséget bizonyító okiratot is mellékelni kell);

c) három hónapnál nem régebbi hatósági, erkölcsi bizonyítvány, amely igazolja, hogy a kérelmező büntetlen előéletű, és nem áll foglalkozástól eltiltás hatálya alatt (külföldi állampolgár esetén ezt a lakóhely szerinti hatósági bizonyítvány pótolhatja);

d) nyilatkozat, hogy a pályázónak nincs folyamatban ugyanezen tudományágban habilitációs eljárása, illetve ilyen két éven belül nem vont vissza és három éven belül nem utasítottak el;

e) az eljárási díj befizetésének igazolása. Az eljárási díj megegyezik a jogszabályban megszabott kötelező legkisebb munkabér egy havi összegével.

Hiteles másolatnak minősül a kibocsátó, vagy a Dékáni Hivatal ügyintézője által az eredeti okiratról készített, és pecséttel, valamint aláírással elátott másolat. Az Egyetem részére korábban hiteles formában leadott dokumentumok esetén a hitelesítést a dokumentumot őrző szervezeti egység végzi.

(4) Amennyiben a pályázó a benyújtást megelőző 5 éven belül szerzett MTA doktora címet a habilitáció témakörében, akkor a 25. § (2) bekezdés a) pontban megnevezett tézisszerű összefoglaló megegyezhet az MTA doktori téziszüzetével. Ez esetben a pályázathoz csatolni kell a cím elnyerését igazoló dokumentumot, ami alapján az eljárás során a jelölt tudományos munkásságát a HBDT megfelelőnek tekinti, és a habilitációs eljárás keretében a habilitáció odaítélésének további feltételeit szükséges vizsgálni.

- (5) Amennyiben a pályázó folyamatban lévő MTA doktori eljárása a habitusvizsgálati szakaszon támogatást nyert, akkor a 25. § (2) bekezdés a) pontban megnevezett tézisszerű összefoglalóként az MTA doktori téziszűzlet is benyújtható. Ebben az esetben a pályázathoz csatolni kell a habitusvizsgálat eredményét igazoló bizottsági döntés igazolását.

17. Fejezet

A habitációs eljárás lefolytatása

26. §

- (1) A HBDT – az elnök által felkért előterjesztő javaslatára – megvizsgálja, hogy a pályázat a doktori iskola által meghatározottak szerint a doktori iskola kompetenciájába tartozik-e. Pozitív döntés esetén háromtagú Bíráló Bizottságot nevez ki a pályázó habitusának vizsgálatára. A Bíráló Bizottság elnöke és legalább 1 tagja a szakterület egyetemi tanára vagy Professor Emeritusa⁶¹, legalább egy tagja pedig külső szakember. A Bíráló Bizottság értékeli, hogy a benyújtott anyag alapján a pályázó teljesítette-e a HBDT által előírt minimumkövetelményeket, illetve szakmai habitusa megfelel-e az Egyetem elvárásának (lásd: 4. §). A bizottsági tagok egyéni értékelését, és az összesített bizottsági értékelést írásba foglalják. Ezután a Bíráló Bizottság tagjai titkos szavazáson 1-2-3-4-5 pontokkal értékelik a pályázó habitusát. Az értékelés akkor pozitív, ha a szavazatok összege meghaladja a maximálisan kapható pontok 70%-át.
- (2) A HBDT tagjai – a Bíráló Bizottság értékelését megvitatta – pontozásos szavazással értékelik a pályázó habitusát, és ezzel a tézisek bírálatra bocsáthatóságát. Pozitív értékelés esetén a HBDT a pályázati anyagot továbbítja az EHBDT részére. Negatív értékelés esetén az EHBDT részére történő továbbítás előtt a pályázónak meg kell küldeni az elutasítás indoklását és lehetőséget kell adni a pályázat visszavonására. Negatív értékelés esetén a pályázati anyaggal együtt az elutasítás részletes indoklását is továbbítani kell az EHBDT részére.
- (3) Az EHBDT elnöke a bizottsági ülés előtt legalább 1 héttel felkéri az EHBDT egy tagját a habitációs eljárás addigi anyagainak áttekintésére, aki nem lehet sem az eljárást lefolytató HBDT tagja, sem az adott kar alkalmazottja. Az EHBDT a szakterületileg illetékes HBDT habitusvizsgálati előterjesztését nem szakmai szempontok szerint vizsgálja, hanem a vonatkozó jogszabályok és az egyetemi szabályzatok előírásainak teljesülését ellenőrzi. Az EHBDT tagjai az előterjesztés és az azt követő vita alapján pontozásos szavazással döntenek arról, hogy a pályázó szakmai habitusa megfelel-e az Egyetem elvárásának.
- (4) Amennyiben HBDT szerint a pályázó habitusa megfelelő, azonban az EHBDT értékelése negatív, az EHBDT az ügyet írásbeli indoklással együtt egyszeri ismételt vizsgálatra visszaküldi a tudományági HBDT-nek. A HBDT-nek az EHBDT indok-

⁶¹ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 23. § (3) bekezdés

lása figyelembevételével a pályázó habitusa tárgyában ismételten döntenie szükséges. A vonatkozó ülésére az EHBDT egy tagot delegálhat. Amennyiben a HBDT az ismételt vizsgálat során a pályázó habitusát negatívan értékeli, a pályázati anyag EHBDT részére történő továbbítása előtt a pályázónak meg kell küldeni az elutasítás indoklását, és lehetőséget kell adni a pályázat visszavonására. Pozitív HBDT értékelés esetén az EHBDT részére továbbítani kell a pályázati anyagot, valamint a HBDT álláspontját az EHBDT korábbi negatív értékelésére vonatkozóan. A továbbított pályázati anyag megvitatása során az EHBDT ülésén korábban nem vizsgált, új szempontok nem vizsgálhatóak.

- (5) Az EHBDT elutasító döntését írásban részletesen meg kell indokolni, és arról a HBDT elnökét és a pályázót értesíteni kell. Az elutasító döntés után a pályázó új habilitációs eljárást ugyanabban a tudományágban, legkorábban három év elteltével még egy alkalommal kezdeményezhet.
- (6) Az EHBDT pozitív döntés esetén a pályázati anyagot részletes bírálatra visszaküldi a HBDT részére.

27. §

Az EHBDT pozitív döntését követően a HBDT elnökének felkérése alapján a Bíráló Bizottság minden tagja írásos szakmai bírálatot készít. A szakmai bírálatok birtokában a Bíráló Bizottság javaslatot tesz a HBDT számára az eljárás nyilvános részének megindítására vagy a pályázat elutasítására. Javaslatot tesznek továbbá a habilitációs előadás témájára, ami célszerűen a pályázó által már korábban meghirdetett, vagy a jövőben meghirdetni szándékozott tantárgy tananyagának egy tanórára eső része. Amennyiben a pályázó a benyújtást megelőző 5 éven belül szerzett MTA doktora címet a habilitáció témakörében, akkor nem kell tudományos kollokviumot tartania, a tudományos munkásságot megfelelőnek kell tekinteni. Folyamatban lévő MTA doktori eljárás esetén a Bíráló Bizottság javaslatot tehet arra, hogy az MTA doktora cím elnyeréséért megtartott sikeres nyilvános védést a HBDT fogadja el sikeresen megtartott tudományos kollokviumnak.

28. §

A HBDT a Bíráló Bizottság véleményének megvitatása után pontozásos szavazással dönt az eljárás nyilvános részének indításáról. A HBDT a Bíráló Bizottság esetleges javaslata alapján egyszerű többségi szavazással dönt arról is, hogy folyamatban lévő MTA doktori eljárás esetén az MTA doktora cím elnyeréséért megtartott nyilvános védést elfogadja sikeresen megtartott tudományos kollokviumnak, így ezt a tudományos vitát nem kell újra megtartani.

29. §

Pozitív döntés esetén a HBDT további három taggal kibővíti a Bíráló Bizottságot, melybe kijelöl póttago(ka)t is. A Kibővített Bíráló Bizottság tagjai kizárólag egyetemi tanárok, habilitált docensek és habilitált magántanárok, valamint „tudomány doktora” tudományos fokozattal, illetve az „MTA doktora” címmel vagy Kossuth-, illetve Széchenyi díjjal, avagy a művészeti doktori iskolában, művészeti akadémiai tagsággal rendelkező személyek lehetnek. A bizottság tagjainak legalább kétharmada egyetemi

tanár, legalább egyharmada külső intézményekből meghívott, az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban nem álló személy. Nem minősül külső meghívottnak az Egyetem Professzor Emeritusa.

30. §

Negatív döntés esetén a kérelem elutasítását írásban részletesen meg kell indokolni. Elutasított kérelem után újabb eljárás ugyanabban a tudományágban két év után még egy alkalommal kezdeményezhető.

31. §

A kérelmező a kérelmet a habitusvizsgálat lezárása előtt bármikor visszavonhatja. Ez nem minősül a 30. § szerinti elutasított kérelemnek, de újabb habilitációs kérelem ekkor is két év elteltével nyújtható be legkorábban.

32. §

- (1) A habilitációra pályázó tudományterületén megkívánt széleskörű áttekintését és korszerű tudományos (művészeti) ismereteit a tézisek alapján folytatott nyilvános tudományos (szakmai) kollokvium keretében bizonyítja, míg az oktatói és ismeretátadó képességét hallgatók előtt tartott habilitációs előadáson mutatja be. A szakmai kollokviumot és a habilitációs előadást tetszőleges sorrendben, akár egy napon is meg lehet tartani. Mindkét előadást a Kibővített Bíráló Bizottság értékeli. Amennyiben a HBDT elfogadta a sikeresen megvédett, MTA doktora címért benyújtott tézisekhez kapcsolódó nyilvános vitát sikeres tudományos kollokviumnak, úgy a tudományos kollokviumot nem kell ismételtén megtartani.
- (2) A tudományos (művészeti) kollokvium, valamint habilitációs előadás helyét és idejét a Kibővített Bíráló Bizottság elnöke tűzi ki, és az esedékesség előtt legalább 15 nappal a Dékáni Hivatalon keresztül közzéteszi. A kollokviumra személy szerint is meg kell hívni a HBDT minden tagját, továbbá a Kibővített Bíráló Bizottság elnöke által jóváhagyott legalább 50 személyt. A meghívottaknak a tézisek új eredményeket tételesen felsoroló részét a meghívóval együtt meg kell küldeni. A habilitációs előadásra a habilitációs kérelemben megjelölt szakterület egyetemi hallgatóit is meg kell hívni a kari hallgatói képviselőten keresztül. Az előadások rendkívüli esetben, kellő indok alapján, kérésre egy alkalommal elhalaszthatók.
- (3) A tudományos (művészeti) kollokviumon először a habilitációra pályázó kifejti téziseit (bemutatja alkotását), majd a három bíráló (a Bíráló Bizottság tagjai) ismerteti írásban megfogalmazott véleményét, őket követően a jelenlévők kérdéseket tesznek fel a habilitációs kérelemben megjelölt tudományterületnek, művészeti ágaknak a tézisekkel, alkotással összefüggő részeiből, amelyekre a pályázó válaszol. Amennyiben a kérdés feltevője a válasszal nem ért egyet, tudományos, szakmai vita alakul ki. A kollokviumot a Kibővített Bíráló Bizottság elnöke vezeti. A nyilvános vita lefolytatható egy Kibővített Bíráló Bizottsági tag távollétében is, amennyiben legalább 5 bizottsági tag jelen van, és ezzel valamennyien egyetértenek. Ebben az esetben a szavazáson csak a jelenlévő bizottsági tagok vesznek részt.

- (4) A Kibővített Bíráló Bizottság tagjai zárt ülésen értékelik a habilitációra pályázó tudományos, szakmai felkészültségét, majd titkos szavazáson 1-2-3-4-5 pontokkal kialakítják állásfoglalásukat. A pályázó tudományos, szakmai felkészültsége akkor minősíthető megfelelőnek, ha a szavazatok összege meghaladja a maximálisan kapható pontok 70%-át.
- (5) A Kibővített Bíráló Bizottság ugyancsak zárt ülésen titkos szavazáson 1-2-3-4-5 pontokkal értékeli a habilitációs előadást, és idegen nyelvű összefoglalását, külön-külön. Az előadás és idegen nyelvű összefoglalása akkor elfogadott, ha a szavazatok összege külön-külön meghaladja a maximálisan kapható pontok 70%-át. Az idegen nyelvű összefoglalóra csak olyan bizottsági tag szavazhat, aki rendelkezik az adott nyelvből akkreditált nyelvvizsga-bizonyítvánnyal (nevüket a jegyzőkönyvben rögzíteni kell).
- (6) Az eljárás akkor folytatható, ha a pályázó a szakmai kollokvium és a habilitációs előadás valamennyi titkos szavazásán elnyerte a maximálisan kapható pontok 70%-át. Ellenkező esetben a pályázónak lehetőséget kell adni arra, hogy 1 év elteltével, de 1,5 éven belül újabb kísérletet tegyen tudományos (művészeti) ismereteinek, illetve ismeretátadó képességeinek bizonyítására. A második kísérlet sikertelensége esetén a Kibővített Bíráló Bizottság javaslatot tesz a HBDT-nek a kérelem elutasítására és az eljárás lezárására.

33. §

A habilitációs eljárás nyilvános részének lefolytatása után a Kibővített Bíráló Bizottság indokolt írásbeli javaslatot tesz a habilitáció odaítélésére, illetve elutasítására.

18. Fejezet **A habilitáció odaítélése**

34. §

- (1) A Kibővített Bíráló Bizottság véleményének megvitatása után a HBDT tagjai titkos egyszerű többségi szavazáson döntenek arról, hogy a habilitációs eljárás alapján javasolják-e az EHBDT-nek a habilitáció odaítélését. Amennyiben a jelölt az elérhető pontszámok több mint 50%-át megkapja, a bizottság pozitív javaslatot tesz és a teljes eljárási anyagot továbbítja az EHBDT részére. Amennyiben a jelölt nem kapja meg az elérhető pontszámok több mint 50%-át, akkor az elutasítás részletes indoklását is továbbítani kell az EHBDT részére. Amennyiben az eljárás folyamán etikai vétség lehetősége merül fel, a doktori fokozatszerzési eljárás 19. § (3) és (4) szerint kell eljárni.
- (2) Az EHBDT elnöke a bizottsági ülés előtt legalább 1 héttel felkéri a bizottság egy tagját a habilitációs eljárás áttekintésére, a tartalmi és formai követelmények teljesítésének véleményezésére (az előterjesztő nem lehet sem az eljárást lefolytató HBDT tagja, sem az adott kar alkalmazottja). Az EHBDT az előterjesztés és az azt követő vita alapján egyszerű többségi szavazással dönt a habilitáció odaítéléséről. A titkos

szavazással meghozott döntés akkor pozitív, ha a jelölt megkapja az elérhető pontszámok több mint 50%-át. Az elutasító döntést írásban, részletesen meg kell indokolni. Az elutasító döntés után új habilitációs eljárást ugyanabban a tudományágban legkorábban három év elteltével még egy alkalommal lehet kezdeményezni.

- (3) Az EHBDT elutasító döntése ellen a jelen Szabályzat 2. §-ában foglalt jogorvoslati kérelmi lehetőség van.
- (4) A habilitációs eljárás lefolytatását úgy kell ütemezni, hogy a teljes eljárás a kérelem benyújtásából számított 1 éven belül döntéshozatallal lezárható legyen. (Ebbe az időtartamba nem számít be az eljárás egyes részeinek esetleges megisméltése miatti idővesztés). Amennyiben ez az itt előírt időben nem történik meg, a pályázó panaszt emelhet a dékánál.

35. §

- (1) A habilitációs eljárás sikeres befejezése után az Egyetem habilitációs oklevelet ad ki. Ennek tartalmaznia kell a tudományterület és a tudomány-, illetve művészeti ág megjelölését, amelyben a pályázó a habilitációt elnyerte. A habilitációs okleveleket a Központi Tanulmányi Hivatal állítja ki és róluk anyakönyvet vezet.
- (2) Az EHBDT elnöke az eljárás befejezése (illetve lezárása) után a döntés eredményét megküldi a HBDT elnökének, aki a pályázót értesíti.
- (3) Az Egyetem a habilitációs oklevelet ünnepélyes keretek között adja át.

36. §

- (1) A habilitációt szerzett személy
 - a) használhatja a "habilitált doktor", "Dr. habil.", illetve "DLA habil." megjelölést,
 - b) élhet az önálló egyetemi előadás-hirdetés kezdeményezésének jogával abban a tudomány-, illetve művészeti ágban, amelyben a habilitációt elnyerte.
- (2) A habilitáció érvénye határidőhöz nem kötött. Visszavonása csak a 38. §-ban leírt módon lefolytatott eljárás esetén hozott EHBDT döntés alapján lehetséges. A doktori fokozat visszavonása – a habilitáció feltételeinek megszűnése miatt – egyúttal a habilitáció visszavonását is eredményezi.

37. §

- (1) Külföldi egyetemen szerzett habilitáció elismertetésére értelemszerűen alkalmazni kell a külföldi bizonyítványok és oklevelekről szóló 2001. évi C. törvény 15. §-ban foglaltakat. A külföldi habilitáció kérelemre történő elismeréséről az EHBDT dönt.
- (2) A habilitációs eljárással kapcsolatos részletes eljárási szabályok a Doktori Iskola honlapjáról elérhetők.

19. Fejezet

A doktori fokozat, illetve a habilitáció visszavonása

38. §

- (1) Az egyetem a doktori eljárásban elfogadja és alkalmazza az MTA Tudományetikai kódexének plágiumra vonatkozó elveit és ajánlásait.
- (2) A doktori fokozat, illetve a habilitáció visszavonható, ha azt annak jogosultja úgy szerezte meg, hogy részben vagy egészben sajátjaként mutatta be más szellemi alkotását, vagy értekezésében hamis, vagy hamisított adatokat használt, és ezzel a doktori ügyben eljáró testületet vagy személyt megtévesztette vagy tévedésben tartotta. A visszavonás iránti eljárás akkor folytatható le, ha a doktori fokozat, illetve a habilitáció jogosultja az eljárás kezdeményezésekor még él.
- (3) A (2) bekezdésben foglalt cselekmények nem évülnek el.
- (4) A doktori fokozat, illetve a habilitáció visszavonása iránti eljárást az kezdeményezheti a fokozatot kibocsátó EHBDT elnökénél, aki a (2) bekezdésben foglaltakat igazolja, vagy megalapozottan valószínűsíti, továbbá doktori vagy egyenértékű tudományos fokozattal rendelkezik a vitatott disszertáció témájához kapcsolódó tudományterületen.
- (5) A doktori fokozat, illetve a habilitáció visszavonásáról az EHBDT dönt. A visszavonás ügyében az előterjesztő az EHBDT elnöke, aki köteles a tudományág szerint illetékes HBDT véleményét kérni arról, hogy a (2) bekezdésben foglaltak ténylegesen megállapíthatók-e a fokozat birtokosáról. A visszavonás iránti eljárásban szakértő(k) kérhető(k) fel, és meg kell hallgatni az érdekeltet is. Ha az érdekelt ismételt szabályos értesítés ellenére sem jelenik meg, vagy kéri meghallgatásának mellőzését, az EHBDT a meghallgatás mellőzésével is jogosult érdemi döntéshozatalra. Ha az eredeti szerző kezdeményezésére indított eljárásban a szerzői jogok megsértését jogerős bírói ítélet az eljárás megindítása előtt már megállapította, az EHBDT-nek ebben a kérdésben már nem kell vizsgálatot lefolytatnia, a jogerős ítélet elegendő a visszavonáshoz.
- (6) A visszavonásról szóló döntés elleni jogorvoslati kérelem esetén az EHBDT 5 tagú eseti bizottságot jelöl ki, melynek tagjai doktori iskola törzstagok, és legalább 50%-uk nincs foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a fokozatot visszavonó felsőoktatási intézménnyel. A jogorvoslati kérelemről az eseti bizottság véleményezése alapján a felsőoktatási intézmény szenátusa dönt.
- (7) A jogerős visszavonó határozatot az egyetem nyilvánosságra hozza, és feltünteti a www.doktori.hu honlapon is.
- (8) Visszavonás esetén az érintett a visszavonástól számított 5 évig nem jelentkezhet újabb fokozatszerzési eljárásra, illetve nem indíthat újabb habilitációs eljárást.